

PC–2339/M

M–10/2050

HUMAN RIGHTS & VALUE
EDUCATION–XXV & XXVI (ii)

(Semester–IV/VIII)

Time : 1 $\frac{1}{2}$ Hours]

[Maximum Marks : 35

Note : Attempt *one* question each from Section A & B carrying 10 marks each and the entire Section C carry 15 marks.

SECTION—A

- I. What do you mean by Human Rights? Describe the objectives and importance of Human Rights.
- II. Explain the meaning, objectives and principles of Human Rights Education.

SECTION—B

- III. What are Values? What are the different causes of value crisis in our country? Explain with examples.

- IV. Write short notes on any *two* of the following :
- (a) Recommendations of NPE-1986 regarding values.
  - (b) Sources of value inculcation.
  - (c) Meaning and characteristics of culture.

SECTION—C

- V. Write short notes on the following :
- 1. Need of Human Rights.
  - 2. Human Rights Education at High School level.
  - 3. Classification of values.
  - 4. Relationship of Culture and Education.
  - 5. Recommendations of NPE-1986 regarding strategies of promoting culture.

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਸਾਰਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ 15 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ—A

- I. ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
- II. ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਅਰਥ, ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—B

- III. ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਕੀ ਹਨ? ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਸੰਕਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਨ ਕੀ ਹਨ? ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- IV. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੋ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
(ੳ) ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ NPE-1986 ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ।
(ਅ) ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਦੇ ਸਰੋਤ।
(ੲ) ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ।

ਭਾਗ—C

V. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :

1. ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ।
  2. ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਖਿਆ।
  3. ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ।
  4. ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਸਿਖਿਆ ਦਾ ਸੰਬੰਧ।
  5. ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਿਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕਾਰਜ-ਨੀਤੀਆਂ।
ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ NPE-1986 ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ।
-